

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónapra 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adtnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték
minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A vita végén.

A konzuláris bíráskodás fölött le-
folyt vitából diadalmas zászlóval tért
meg gróf Apponyi Albert. Mindenki be-
vallja ezt, aki szereti az igazságot, s
nem táplálkozik politikai pártfogult-
ságból. E véleménynek szokatlanul lel-
kes kifejezést ad a Pesti Napló „A
nemzet vezére” című iránycikkében,
mely így kezdődik:

Diadalmas Apponyi Albert a világ
legnagyobb élő szónokai között foglal
helyet; nagysága a magyar parlament-
ben mindenek fölülmúló. Általános
volt ezen ítélet ma tartott zárbeszéde
után. Senki kétségbe nem vonhatta te-
hetségének, tudásának és bátorságának
minden másokat felülmúló erejét. A
kormánypart is meghódolt a zseninek.
Az ellenzék jellemének tisztaragfogása
és magyar hazafiságának lelkesedése
által is elragadtattott. A legyőzött
Szilágyi Dezső volt. Nem pusztán szónoki
hatás volt az, a melyet Apponyi
elért; a rendkívüli sikernek oka czáfo-
latának meggyőző igazságában és poli-
tikai nyilatkozatainak súlyában kere-
sendő. Többet mondunk: ily meleg hív-
vel Apponyi nem beszélt soha s lelke-
nek tüze forrásba hozta hallgatóinak
vért. Az agitatorius erőnek oly forrása
nyílt meg ma Apponyi szónoklatában,
hogy a képviselőházban mindenkit el-
fogott az az érzés, hogy ha Apponyi
Albert a nemzet élére állott s a nem-
zeti jogok és aspirációk érdekében
ennyi szellemmel és lánggal hirdeti
politikájának igéit nemcsak a házban:
de közvetlenül a nemzet millióinak,
nincs kormányhatalom olyan, mely el-
lenségülhetne akaratainak.

Nem fizünk e kijelentéshez meg-
jegyzéseket, mert magunkévá tesszük
azt teljertalmulag. De nem tudjuk
megtagadni olvasóinktól, hogy itt közre
ne adjuk a Budapesti Hírlapnak ugyan-
csak Apponyira vonatkozó következő
szép és igaz jellemzését.

Apponyi Albert egyben különbözik
minden magyar államférfiutól: a fej-
lődésében.

Minálunk hosszú idők óta hagyó-
mányos pártviszonyok voltak a me-
lyekbe az emberek, ugyszólván, bele-
születtek. A ki politikára adta magát,
születése — ritkábban választása —
szerint oda állt az egyik táborba: a
nemzetibe vagy az aulikusba, utóbb a
liberálisba vagy a konzervatívba. És a
ki aulikusnak született, meg is halt
mint aulikus valamely kiváló diszben
vagy méltóságban. Arra, hogy a másik
párton végezze dolgát: arra alig van
eset nevezetesebb politikusaink sorában.
Nem úgy a nemzetiek és liberálisok.
Azokra nézve a nagy opposzió igen
sok esetben nem volt egyéb, mint esz-
köz nagy méltóságok elnyerésére. Ez
következtesen ment egész a legújabb
időkig. A véresszájú tigrisek falkája
mint békés birkanyáj végezi pályafu-
tását, elhalmozva cum auro, argento et
cum honoribus.

Ebből a silány sablonból Apponyi
Albert kilépett. Egy aulikus család ivá-
doka, praedestínálva arra, hogy mint
tárnokmester, kancellár, országbíró vagy
miniszter tettezze a család fényét, kül-
detett abba az iskolába, a mely nagy
mesterséggel és virtuozitással neveli e
hivatások jelöltjeit: Kalksburgba a je-
zsuitákhoz. Tudjuk, hogy e rend, mely
csak válogatott szép, válogatott gazdag
és válogatott tehetségű férfiakat vesz
fel magába, igen kitűnő iskolákat tart
és alaposan megneveli embereit a maga
céljaira, vagy az ő céljaival rokon
célokra. A nevelő atyák nyilván korán
felismerték fiatal növendékük nagy te-
hetségeit és kiváló gonddal nevelték e
tehetségekbe bele mindazt, a mire Ma-
gyarország egy fényes szerepre hiva-
tott Apponyinak szüksége van.

Husz-huszonegy éve lehet annak,
hogy a fiatal Apponyi a jezsuiták tu-
dásával és világnézetével határozatosan
fölvértve lépett a nyilvánosság elé és

kettővel egyszerre magára vonta a köz-
figyelmet: ritka, szellemes műveltségé-
vel és azzal, hogy mint — gondolom
— szentendrei képviselőjelölt program-
beszéde alatt tündetőleg a templomba
ment s az oltár előtt térdelve hall-
gatta végig a misét. Így sikerült rögtön
belejutnia az élclapokba. A házba csak
később.

Már most világos ez: minden ön-
álló erejű ember lelkének vannak el-
lenállhatatlan dispoziói. Minden te-
hetségnek megvan a maga karaktere.
Semmi sem könnyebb azonban, mint
ment s az oltár előtt térdelve hall-
gatta végig a misét. Így sikerült rögtön
belejutnia az élclapokba. A házba csak
később.

Láttuk ime Apponyi Albertet husz
és néhány éves korában, mint szeku-
larizált jezsuitát az életbe lépni és az
élet kezén azóta fejlődik előttünk. Le-
het őt látni lépéssről-lépésre és szem-
mel tartani, mit tanul az élet iskolá-
jában, mit tart meg a Jézus-társaság
tanításaiból. Rá lehet mutatni; itt pat-
tant le róla az első vért, itt esett le
szeméről egy hályog, ott látta meg a
harmadik igazságot és így tovább,
egész a mai napig, hogy mivé lett az
élet eleven lehétől, a nemzettel való
közvetlenül érintkezéstől, a politikai
harcban vett sebektől és tanulságok-
tól és mindattól, a miben az élet a
küzdőt meghordozza.

Lett ime az, a mire lelke dispo-
nálva volt. Az a lélek, mely körül volt
véve egy ellenkező irányú nevelés min-
den hatalmasságától, megmozdult, ger-
jedt, megtermékenyült és kereste és
meglelte a saját ösvényeit, a melyeken
ma jár, dicsőséggel tartván magasra
a háromszínű zászlót. A kit bölcseljé-
ben eljegyezték a kancellárságra, a
tárnokmesteri díszre és megneveltek
arra, hogy a család hagyományait a
régnyomon gyarapítsa, — az a par-
lamentari küzdelemben, a szabad szó, a
férfias meggyőződés mérkőző porondján,
az élet ádász harcában nem az lett,
a mire szánták a családjá és nevelői,
hanem az, a mire az Isten szánta, ad-
ván neki hozzá szellemben, lélekben,
erőben, jellemben és tudásban hatal-
mat is: a nemzeti törekvések szószólója,
vezére és diadalmas bajnoka, a ki a
szó erejével bír, a mely a hallgatókat
akkor is szinte a lelkesedésig ragadja,
a mikor magától a tárgytól hidegen
maradnának.

Politikai hírek.

A T. Ház megrendszabályozása. Appo-
nyi Albert gróf hétfői diadala és az emléke-
zetes beszéd által felidézett képviselőházi je-
lenetek ismét kihozták sodrából a kormány-
párti tábor s mint mindig, úgy most is a
házzsabályok szigorításában vélik feltalálni
azt a gyógyszer, mely hasonló jelenetek fel-
idézését lehetetlenné tegye. A pesti tudósí-
tónk írja, már a hétfői ülés végén szóba jött,
hogy másnap délelőtti zárt ülés tartása ké-
ressék, mely módok fölött tanácskozzék a hét-
főihez hasonló jelenetek ismétlődésének meg-
akadályozására. E tervet azonban elejtették
azon reményességben, hogy a tanácskozáskor
az összes képviselők egyenlő esélyekkel és
egyenlő szavazattal vehetnek részt.

fog többé megzavartatni. De az esetre, ha e
feltevést nem igazolnák a legközelebbi na-
pok, illetékes helyen, határozottan célba vé-
tetett a házszabályok késedelem nélküli mó-
dosításának kezdeményezése. A kormánypart
nem most fordul először ez expedienchez Va-
lahányszor a Házban zajosabb jelenetek foly-
tak le, mindig a volt aközikvánság, hogy meg
kell fékezni a zajongó elemeket. Természe-
sen e rendelkezés éle az ellenzék ellen van
irányozva, mert bár igen természetes okok-
ból mindig az ellenzéki pártokból kerülnek
ki szónokok, a kiknek parlamenti sikerei a
hétfőihez hasonló jeleneteket képesek fel-
idézni. Ám ha a kormányt és táborát ez any-
nyira megfélemlíti, hogy a parlament meg-
rendszabályozásával vélnék csak segíteni ma-
gukon — akkor legokosabban cselekszik, ha
első sorban arra veszik rá a kormányt, hogy
olyan javaslatokat ne hozzon a Ház elé, mely
az ellenzéki pártokat ilyen magatartásra bír-
hatja. Először a minisztereket rendszabályoz-
zák meg, hogy a nemzet jogait ne tiporják
meg mind untalan, s akkor a hétfőihez ha-
sonló jelenetek biztosabban elkerülhetők, mint
a házszabályok bármint szigorításával.

Katonai tanácskozások. A napokban Bu-
dapestben katonai tanácskozások lesznek, a
melyekre a közös hadügyminiszter, a vezér-
kar főnöke, a lovassági főfelügyelő és a mű-
szaki főfelügyelő érkeznek Budapestre.

Arad az önkormányzatért. Arad város
jogutógi bizottsága a közgyűlés elé javaslatot
terjeszt, hogy „idegen törvényhatóságok fel-
irata az önkormányzati jog megóvása tárgyá-
ban pártoltassék”, a városi önkormányzat
fejlesztése végett pedig külön felirat intéz-
tessék a törvényhozással, mely felirathat a
választási jog megtartását, a hivatalnokok
qualifikációjának megállapítását és szolgálati
pragmatika megalkotását is kérni fogják. (A
többi városok is megcselekedhetnek).

Egyveleg.

Román megbízottak Bécsben. Lahovary
Sándor külügyi államtitkár s Ducát, a ro-
mán államvasutak főigazgatóját gr. Kálnoky
külügyminiszter vasárnap fogadta. Lahovary
később egy óráig érkezett herceg Reuss
német nagy követet. A szombaton megke-
zdett tárgyalásokat másnap folytatták s szer-
dára, de legközelebb csütörtökre minden való-
színűség szerint befejezik, miután már az
első tárgyalás alkalmával konstatalható volt
a nézetek egyezősége.

Francia költségvetés. Mint Párisból
távirják a francia költségvetés tervezetében
a bevételek 3,218,404,133 frankot, a kiadá-
sok 3,217,813,525 frankot tesznek ki, a be-
vételi felesleg tehát 590,608 frank. A fran-
ciz munkának a Franciaországban élő kül-
földi munkások versenyé ellen való megvéde-
lése szolgál különböző tervek megvizsgálására
kiküldött bizottság elvetette azt a javaslatot,
mely szerint e célból új adó lett volna be-
hozandó, és e helyett köteleességévé tette az
idegen munkásoknak, hogy jelentsék be tar-
tozkodási helyüket s minden lakásváltoztatást
hatóságilag igazoltassanak. Melíne képviselő
a hét végén fogja előterjeszteni a vámtarifáról
szóló általános jelentést. A royalista jobbpárt
elhatározta, hogy a vámbizottság által elfoga-
dott vámtételeket támogatni fogja és a kor-
mány részéről követelt redukcziókat meg
fogja tagadni.

Az új szerb kabinet. Mint Belgrádból
távirják az új kabinet következőképen alakult
meg: Pasic miniszterelnök, tárcza nélkül,
Vuics pénzügyi, Gyaia belügyi, Gyorgyevics
külügyi, Gersics igazságügyi, Nikolic közok-
tatásügyi, Tausanovics közgazdasági, Velimi-
rovics közmunkügyi és Rasa Miletics ezre-
des hadügyminiszter.

A király becsülete. Milán király meg-
bizta jogi képviselőjét, Stojanovics ügyvédet,
hogy Garasanin ellen becsületsértés miatt
vádát emeljen, mivel „Videlo” című lapjá-
ban valótlanul azt állította, hogy Milán ki-
rály a múlt évben Szerbiából való elutazása
alkalmával a szerb kormánytól százezer fran-
kot kapott volna ajándékképpen.

A t. Házról.

Budapest, febr. 24.

A képviselőház mai ülésétől, a tegnap
igzalmak után sokan ismét parla-
mentáris igazalmakat vártak, melyek azonban
nem következtek be, s ez képezte legekla-
tánsabb czáfolatát annak a kormányparti hi-
szárlésnek, mintha a tegnapi jelenetek terv-
szerűen lettek volna előkészítve az ellenzék
szelével.

A karzatok és a képviselői padok egé-
szen tele voltak már, midőn Polonyi Géza
megkezdte zárbeszédét, melyet az ellenzék
állandó tetszésnyilvánítása kísért.

Polonyi Géza tovább egy óráról beszélt,
s oly kitűnően boncolta a javaslatot és az
igazságügyminiszter multkori beszédét, hogy
nemcsak mint kitűnő jogász, hanem mint
szónok és debatter egyaránt nagy sikert
aratott.

A vágások, melyeket Polonyi az igaz-
ságügyminiszterre mért, a finom ironia, mely-
lyel az egykori és a mai Szilágyi Dezsőt
szembe állította, fájdalmasan érinthették az
igazságügyminisztert, mert egy ízben el is
hagyta az üléstermet, és egy negyedóránál
tovább a kormány részéről renki sem volt
jelen, és senki sem képviselte a törvényja-
vaslatot.

Kévéssel 12 után következett Szilá-
gyi Dezső igazságügyminiszter két órá-
s polémiája Apponyi ellen. Szilágyi Dezső
a fogalmaknak tühegyen való táncztatását a
Boszkói szemfényvesztés vidám produkciója
gyánant mutogatta és az elveket, jogi tétele-
ket, nemzetközi törvényeket, egyezményeket,
Belgiumot, Marokkót, Angliát, Olaszországot,
Japánt és egyebeket egymás után nyelt el,
mint a bűvész a késeket, kardokat, és vég-
telen szalagokat húzott ki a dialektika gyű-
rűjéből, s végül gróf Apponyi Albertet be-
mutatta mint függetlenségi párti államférfit,
aminek a többség frenetikusán éljenzett.

Szilágyi beszédének végétől a több-
ség többször megújuló zajos éljenzessel tüntet-
te Szilágyi Dezső mellett, mialatt az ellen-
zék abszolút némasággal ült és a kormány-
part tüntetését egyetlen egy hanggal vagy
közbeiktatással sem zavarta meg.

Egyéb baj nem is történnén, Apponyi
nem is felelt Szilágyinak, hanem az érdem-
leges megjegyzéseket átadta a részletek
vita számára. És egyenlőre 3-ór megkezdő-
dött a névszerinti szavazás, melynek az a kom-
ikus incidens történt, hogy Madarász Jo-
zsef, a ki mint jegyző jegyezte a szavazato-
kat, igennel szavazott, vagyis elfogadta a ja-
vaslatot. Ebből nagy nevetés lett, s Péchy
Tamás megengedte, hogy miután Madarász
József hivatalos funkciói közben vétette el a
szót, szavazata kiigazításassék.
A mérsékelt ellenzék és a függetlenségi
párt elvetették a törvényjavaslatot. A pár-
tonkívüliek közül g. Károlyi István a javas-
lat ellen adta szavazatát.

A javaslat különben 86 szótöbbséggel
fogadtatott el.

Francia-német barátság.

Páris febr. 23.

Vilmos német császár anyjának Párisba
utazásáról, ennek jellege és célja felől any-
nyit és oly sokfelől írtak a lapok, hogy azok-
ból a bennit rejlt sok ellentmondás követ-
keztében bajos a tiszta valóságot felderíteni.

Itt ugyanis teljes biztossággal tudják
hogy az anyasászárné utazása Londonba Pá-
rison át a német udvarnál már két hónap
előtt került szóba, de akkor Vilmos császár
nem tartotta a viszonyokat elég kedvezőnek
arra, hogy anyjának az utazás illy módját
tanácsolhatta volna. Mintegy két hét előtt
Frigyes császárné újra kifejezte azt a nézetét,
hogy szeretne Párison át Londonba utazni,
és minthogy a berlini kiállításról volt szó,
melyre a francia művészek is megnyerendők
voltak, teljes joggal gondolhatták, hogy Fri-
gyes császárné jelenléte a művészek elhatá-
rozása csak kedvező irányban hathat.

Ezzel Vilmos császár nem tett kifo-
gást és a párisi német nagy követ értesít-
ette Ribot külügyminisztert, hogy Frigyes
császárné inkognitóban meg fogja látogatni
Párisot mire a császárné utazásának jellegét
részletesen meghatározták. Mindenesetre szembe
ütlött a kérdés, vajjon a köztársaság elnöke
ily körülmények között meg látogassa-e a né-
met császárnét, mert azok után, a mikorl ér-
testültek, ily lépést német részről valószínűnek
tartottak.

A mennyiben azonban bizonyos körül-
mények a külügyminiszternek és a köztár-
saság elnökének nézetét nem változtatták meg
egyelőre nincs hajlandóság arra, hogy a csá-
sáárné inkognitója megzavartassék, a mit kül-
önben a hivatalos látogatások nemcsak meg-
nem követelnek, sőt azokat, mint a szokások-
nak meg nem felelőt ki is zárja.

Eddig semmi jel sem mutat oda, hogy
a köztársaság elnöke, vagy a külügyminiszter
a császárné utazásának más jellegét akarná-
nak adni, mint a minőt az inkognitó magá-
ban rejt, és ha Carnot elnök önként nem
látogatja, másnak, vagy ha német rész-
ről látogat, akkor is csak a német rész-
ről.

ről közvetlenül nem jut kifejezésre a kíván-
ság, úgy látszik, az Elysée-ben és a külügy-
minisztériumban elől vannak tökélyre oly látó-
gatásoktól, a melyek a közvéleménynek poli-
tikai értelmezésre adhatnának okot, egyelőre
eltekinteni.

A tények e feltűntetéséből megismer-
hető, hogy legalább is korai volna a császárné
utazásának politikai missziót tulajdonítani és
még egyáltalában nem lehet megmérni, bár-
mennyire is szeretnék mindkét részről a ba-
rátságos szomszédos viszonyok fentartását,
hogy mily hatással lenne ily látogatás a köz-
véleményre.

Míg a császárné a legkiválóbb festők
műterméibe ellátogat, nagy sétákat tesz, ba-
rákat fogad és itt oly jól érzi magát, hogy
már szó van róla, hogy itt időzését meghosz-
szabbítja a francia hazafiság főbőrlő, t. i.
a boulangisták és a liguisták ujra megra-
gadták a jó alkalmat, hogy botrányt idéz-
zenek elő.

Tegnap az ugynevezett revizionista szo-
cialisták (boulangisták) gyűlést tartottak, a
melyen a hazafias liga hívei is résztvettek,
és melyen a lefégyverzés és a frankfúrti szerző-
dés 11. cikkelye ellen menyődögték. A gyű-
lésen 1500-nál többen jelentek meg. Az első
szónok az ismert boulangista képviselő Laur
volt, ki a jeneveroltak emlékébe felidézte a
Schnaebelé-estét és megbotránkozással említé
fel a császárné párisi időzését és a legelősebb
szavakkal kelt ki a francia művészeknek a
berlini kiállításon való részvétele ellen. Laur
beszédét a szavakkal végzé: »Vesszen Né-
metország!« Midőn Derouléde megjelent, fren-
etikus tapsvihar tört ki.

Derouléde szintén megbotránkozással be-
szélt Frigyes császárné utjáról. Rendkívül
hevesen beszélt és felszólította a jelenvoltagekat
hogy a hazaért elesett Réginaut festő szobrá-
ra és Straasburg város emlékére koszorút
tegyenek. A jelenvoltagek »Éljen Elzász-Lotha-
ringia! Éljen Franciaország! Vesszen Né-
metország!« kiáltásokba törték ki.

Még több más boulangista képviselő be-
szélt, mire kimondták, hogy az ez alkalommal
összegyűlt francziák ismerik ugyan a nő iránt
való udvariasságot, de a császárné utazásának
céljáról magukat félrevezetni nem engedik.
Ez utazás kísérlet arra, hogy Németor-
szág és Franciaország között közeledés ére-
sét el csigolyítsák és a francia császár párisi
utazásának és utazásának célja egyenlőre
még a leszerződés és a kereskedelmi egye-
ményt célzó javaslatot meggyőztet és fo-
hagyni az oroszországi szövetséggel. Ez te-
nyekkel szemben megésktsnek a hazafiak,
hogy Vilmos császárt ugyanugy fogják fogadni,
mint annak idején a »Roi Uhlant«-t. (Alfonz
spanyol király.) A boulangisták végül megbot-
ránkozással tiltakoznak a nemzetet megbecs-
telenítő Ferry-féle kormánypolitika ellen.

A jelenvölt katonákat és művészeket
Detaille és társai által emlékeztetik arra a
gyalázatra, mely Franciaországot a revanche-
esme kizsákmányolásával érte. A nagy hazai
művész leozkét adhatott volna a rendjöl-
dosoknak azzal, ha kijeleltette volna, hogy a
berlini kiállításon nem vesz részt. »Éljen
Elzász-Lotharingia!« Az egész társaság erre
a Place de la Concorde-ra vonult.

Már éjfélféle járt az idő. Az oda veze-
tő uton és Strassburg szobra előtt azonban
már sok rendőr foglalt állást, kik a tüntető-
ket szétugraztították. Derouléde és társai tehát
megelégedtek azzal, hogy a szobor előtt elvo-
nultak és szakadatlanul Elzász-Lotharingiát
éltették.

Német hang rólunk.

Az osztrák választási mozgalom köré-
ben fölmerült jelenségek között Magyarországra
nézve kiváló jelentőséggel bír egy nyilatko-
zat melyet a nemetribelias párt nevében Suess
Ede dr. a bécsi Lipót város képviselőjelöltje
a napokban választói előtt tett.

E nyilatkozat szerint a német liberálisok
programjukul vállalják „Magyarország gaz-
dasági károsítását.”

Hogy mit értenek ez alatt az osztrák-
németek, erre is megfelelt Suess Ede, első
teendő gyanánt rámutatván a még megvő
budapesti gabonakereskedelemnek B é c s b e
leendő áthelyezésére. A teljes gazdasági czen-
talizáció eszméje nem új keletű ugyan a
bécsi politikusok körében, ily leplezőtlentül
azonban eddigelő még nem vallották be törek-
véseiket.

E törekvések összessége oda irányul,
hogy Budapestet vidéki piac színvonalára
szorítsák le s Ausztria-Pannónia-országban a
nyersterményekkel való kereskedelmet ép oly
teljesen Bécsbe összpontosítsák, mint a hogy
ott összpontosítva van az ipari cikkekkel való
kereskedés.

E célból rendelték a múlt évben a
nemzetközi mezőgazdasági és erdészeti kiállít-
ást; e célból tervezik a duna-derai csatorna
létesítését, a bécsi átrakodó forgalom szerve-
zését, elevátorok, közraktárak építését stb.

E törekvések végeredményükben sokkal
veszedelmesebbek Magyarország élethézag ér-
dekeire nézve, mint a csehek vagy a lengye-
lek nemzeti törekvései.

A primás székhelye.

Esztorgomból írják a primási székhely áthelyezése az idevaló egyházi körök felfogása szerint egyházi jogszempontból igen sok döntő aktozozásáról.

Igy mindenképp ahhoz, hogy a primási székhely Esztorgomból Budapestre áthelyeztessék, a korona jóváhagyása szükséges, mert az apostoli király jogelődjei alapították és gyarapították az ország főpapjának jogait és javadalmait; kell hozzá XIII. Leo pápa beleegyezése, mert ez a kérdés nem csak a főváros, de Magyarország összes katolikusait érdekli, kell azután az esztorgomi, pozsonyi és nagyszombat káptalanok hozzájárulása, végül kell az esztorgomi érseki tartományhoz tartozó nyolc római és két görög katolikus püspök szavazata.

A tíz püspök a következő: Roskóványi nyitrai, Zalka győri, Pásztély munkácsi, Dulánszky pécsi, Suszter váci, Hidassy szombathelyi, Vályi eperjesi, Bende beszercezi, Hornig veszprémi és Steiner székesfehérvári. Az esztorgomi főkáptalannak huszonkét, a pozsonyi társas káptalannak tizenkét, a nagyszombati társas káptalannak hat kánonoka van.

Ezek a testületek is érvényesíteni fogják, mikor az áthelyezés kérdését alkotmányos formában eléjük teszik. Esztorgomnak hetvenöt érseke volt, ezek közül a török uralom kezdetétől 1543-tól századunk elejéig 1820-ig tizenkilenc érsek tartózkodott, hol Nagyszombatban, hol Pozsonyban.

Kétszázhetvenöt esztendőig tehát az esztorgomi érsek nem lakott Esztorgomban és ez meg is látszott az egykori székvárosban, mert az országos egyetem Nagyszombatban, nagyobb alapítások ugyanott Pozsonyban és Bécsben hirdették az érsek áldozatkésztségét.

Levelek.

I.

Székely Keresztur, február 22.

A mai nap városunkra nézve ünnepnap volt. Az udvarhelymegyei háziipar-egylet évi közgyűlést itt tartotta a megyei és helybeli intelligencia iparososztály és székelység nagy részével mellet. Jelen volt Sztényi József iparfelügyelő is. Az ülést délután 4 órakor Dániel Gábor főispán, az egyletnek születésétől fogva lelkes elnöke nyitotta meg. Először, az egylet és székelység ügye iránt meglehetősen érdeklődő tanusok megnyitott beszédet szereztek voltam megkapni. Azt hiszem, hogy a t. olvasó közönségnek kedves szolgálatot tesz, midőn azt itt egész terjedelmében közlöm:

Tisztelt közgyűlés! A közlebbi közgyűléstünk óta a felügyelőbizottsággal a lehető legteljesebb mértékben érdeklődtem.

Ha netalán az nem felelt meg teljesen a várakozásnak, annak oka abban rejlik, hogy a tanács megkezdése oly időszakra esett, midőn a szorgos mezei munka miatt alig lehetett tanácsot tartani.

Mindenben, egy a háziipar fejlesztésénél is kitartás kell. Ez megkövetelja a kedvező eredményt.

Összefoglalva jelenleg legkevésbé van okunk, mert a mi kereskedelemügyi miniszterünk a székely anyagi érdekeket kiválóan felkarolta. Ennek több jele adta már is. Nyilvánult a leghazafiasabb (szellemben a székely

jellegű vármegyei főispánjaihoz intézett azon leiratában, melyben azoknak véleményét óhajtották tudni, melyekkel a székely kivándorlást meglehetősen akadályozni. Mely ha szintén nem oly jellegű, mint az amerikai kivándorlás, mely már kezdetben az ottani államok megtelepítésére irányul, de ha szintén rövidebb vagy hosszabb ideig fennmarad, avagy szolgálat végett történik, mégis oly hátrányos, úgy anyagi, mint erkölcsi szempontból, hogy ezt megszüntetni vagy kisebb körre szorítani a társadalomnak, s a magyar kormányának főteendője.

Vállatva kell ezen hazafias kötelességeket teljesíteni mindkettőnek.

A székelységnek nézetem szerint itt saját szűkített házában silány földön kell első sorban foglalkozást adni.

Elő kell mozdítani a vasutak kiépítését. Foglalkoztatni kell a háziiparúkat azokat, kik a mezei munka szünetében arra ráérnek és kiket nagyrészt azon csekély silány birtok, melyet a sors nekik rendelt, ahhoz oly szorosra köti, hogy attól huzamosabb időre alig tud megválni, egészen pedig vajmi kevés.

Szegíts magadon, az Isten is megsegít! De szegények lévén, kell, hogy segíljen rajtuk állam is. Ezt meg is várhatjuk, mert mi is meghozzuk az áldozatot az állam fenntartására érdekében.

Több jeles hazafi került már ki a székely törzsből, mely a magyar faj, legerősebb, legzavosabb neme.

Fejlesztés tehát ezen úteret, pallérozzuk, tegyük feladatunkká pártkülömbőség nélkül annak erősítését. Igyekezünk úgy szellemileg, mint anyagiilag azon eszközök felkutatásával odahatni, hogy annak gyökerei, mennél terebélyesebb ágakat hajtsanak és mennél jobb gyümölcsöket teremjen.

De mennyire csak lehetséges szerezzünk székely néptünknek szűkebb házában foglalkozást, tegyük megélhető állapotba. Semmi esetre se törekedjünk, hogy ezen erős törzsi ágai terebélyesebb legyenek, mint magyar földje, ne nyuljanak azok kelet, hanem nyugat felé.

Ezen eszközöknek kétségtelen egyike a háziipar.

Ezt karolta fel a többiek között a mi kereskedelemügyi miniszterünk, Baross Gábor. Fejlesztjük ki iránta azon hálaérzetet, mely hazafias intézkedése keblünkbe önként felkelt. Megnyugvással tarthatjuk őt a legjobb székely hazafinak, mert ő nemcsak szóval, hanem anyagi segítséggel is előmozdítja a mi érdekünket. Nem célozom jelen nyilatkozatommal neki hízlelni, csak a valót kívántam kifejezni. Hisz neki köszönhetjük, hogy szűk iskolánk új lendületet vett, a taplómunka ipar fejlődésnek indult, tervbe van véve a gyermek játék-gyár felállításai is. Támogassuk tehát kezdeményezéseit.

A kitartás lassankint célhoz vezet mi megtaláljuk fáradságunk és áldozatunk jutalmát azon öntudatban, hogy fajunk érdekében, hazafi kötelességünket megtettük.

Hálás elismeréssel említem fel miszerint az E. M. K. E. is pártolása alá vette egyletünket, mennyiben szűk iskolánkban 2 tanuló ellátását biztosította és a felügyelő bizottságba Pap János buzgó tagtársunkat jelölte ki.

A székely művelődési és közgazdasági egylet sem vonja meg segélyét, melyet évek során tanusított, melylyel szintén halánk kifejezésére kötelezett.

Uj ipar és kereskedelem kamaránk lévén annak támogatására is számíthatunk. Ily körülmények közt biztosan nézhetünk egy szebb jövő felé, annál inkább, mert Sztényi József kir. iparfelügyelő útmutatása és

buzgósa kijelöli s helyes irányt. Ugy bizhatunk abba is, hogy br. Gamerra Gusztáv eddigi felügyelő bizottság elnökének buzgósa csak fokozódni fog azon megelégedettséggel, melylyel a szakminiszter ur részesítette. Midőn a kormány képviselője a f. bizottságban reáruhadt. Ugy szintén a vármegye képviselője báró Kemény Béla ismert tevékenysége és önzetlen hazafisága hathatós közreműködésének kedvező eredményéről biztoshatam a t. közgyűlést.

Minthogy a tárgyalás rendén egyletünk érdeklő ügyek szövegére kerülnek azok részletezésébe ezuttal nem bocsátkozom.

A t. egyleti tagokat szívélyesen üdvözölve ezen rendes közgyűlést megnyitottam nyilatkoztam.

Ezen eljenzéssel fogadtam megnyitó beszéd után Barabás József az egylet ügybuzgó és tevékeny titkára, a mult év munkásságáról és üzleti eredményéről szóló következő jelentését olvasta fel:

Tisztelt közgyűlés!

Midőn egyletünk mult évi munkálkodásáról, szerencsés vagyunk, a tisztelt közgyűlés előtt beszámolni, előre is bátor vagyok, kijelenteni hogy ez év bár egyesek részéről kevés támogatásban részesültünk, egyletünk életében a jobb évek közé tartozott, s a fejlődés, a haladás az előbbi évekhez képest sok tekintetben constátálható.

Egyletünk vezérfőirai egy pillanatra sem tévesztették szemök elől a célt, a mely végett az alapították. A házi ipar megkezdése, meghonosítása illetőleg fejlesztése adott irányt tevékenységünknek. Előnk tudatában voltak annak, hogy a székely nép teljes elszegényedése, Oláhországba való kivándorlása s így fajunk pusztulása megakadályozásának egyik hathatós eszköze: a házi ipar.

Ennek a meggyőződésnek adott hathatós kifejezést szerette tisztelt elnökünk egyletünk megalapítója és lelkes fenntartója, Dániel Gábor főispán is, a kereskedelemügyi miniszterhez, a mult év végén tett nagybecsű feltevéseiben. Nem azt hangsúlyozta, a mi mai napság divatos eszme és ideig óráig igen, de gyökeresen nem segíthet, hogy a kivándorlást az anyaországba való betelepítéssel kell megakadályozni, hanem kimondta igen mely bölcsességgel, hogy a székely népet fajunka nézve veszteség nélkül csak családi tűzhelyénél lehet megtartani.

Ha ott állandó foglalkozást, ha ott tisztességes megélhetési módot nyújtunk neki: ez a kevés igényű, szülőföldjéhez, az apai vérvél öntözött rögököz oly annyira ragaszkodó, becsületes székely nép: a kivándorlásra még gondolni sem fog.

Mindenek előtt tehát családi tűzhelyénél kell őt támogatnunk, megerősítenünk. Erre munkált egyletünk a mult évben is, ennek az eszmének állandó szolgálatában Székely-kereszturi szűk tanmhelyünk is.

Hogy a csel nagyobb szellemi és anyagi erővel, mint a mult év egyletünk jelenleg rendelkezik, könnyebben megvalósítható, nem szenved kétséget. E reből a megye értelmiségéhez, az egyes községekhez, a megyei pénzügyintézetekhez, az iparkamarához, a Székely művelődési és közgazdasági egylethez s azokhoz a tagokhoz, kiknek 10 éves cycluskok a mult évben kelt, felhívásokat bocsátottunk ki, melyekben támogatásra, alapítvány vagy rendes tagnak való belépésre felszólítottuk.

Ha zörgetéstünk igen sokaknál zárt ajtóra s zárt szívre talált is nem mondhatjuk, hogy teljesen eredménytelen lett volna.

Ennél örömdesebb jelentést tehettek arról, hogy a kereskedelemügyi miniszter a mult évben 500 ft. államsegélyben részesítette egyletünket, s egyuttal kilitásba helyezte, hogy még 5 évig 600—600 ft. évi segélyt fogunk nyerni. Ez államsegély fontosságát nagy mértékben emeli a miniszter ama felté-

tele, hogy csak az esetben adja meg, ha Udvarhelymegye, az E. M. K. E. valamint a Székely művelődési és közgazdasági egylet is legalább egy-egy tanuló számára ösztöndíjt adnak.

Ennek örömdetes eredményeül jelenthetem, hogy az Emke hazafias készséggel 2 növendék számára az ösztöndíjt már is felajánlotta. Remélhetőleg felfog ajánlatát a más két testület részéről is. Hogy a miniszter magas figyelmét egyletünkre fordította s annak fontosságát és szükségét belátván ily szép segélyben részesítette azt talán felesleges is mondanom, hogy Sztényi József kir. iparfelügyelő közbenjárásának köszönhetjük. Azt hiszem nem sértem meg szerénységét, ha kifejezem azt az óhajtatást, hogy Isten az iparfelügyelőt, ki hivatalát nemcsak ambícióval és hathatós tevékenységgel kezdette, áldja meg és segélje többről többre!

Alapszabályainak 5 és 11 §-ait czélszerűségi szempontból módosítottuk.

5 §. Evidias tagok 1 frtot fizetnek s az alapítók 25 frtot 5 évi egyenlő részletekben.

11 §. A közgyűlés megtartására az elnökkel együtt legalább 10 tagjelölés szükséges. Ezen módosításokat a belügyminiszter megerősítette. Jelenleg van 32 alapító és 24 evidias; összesen 56 tagja.

Az egylet bevételei a mult

évben 2090 frt 6 krt
a kiadás pedig 1986 frt 16 krt

Átjött ez évre, mint pénztár-

maradék 103 frt 90 krt.
Vagyona tesz:

Pénztári maradék 1890 évről 103 frt 90 krt.
kötvényekben 1965 frt — krt.
készpénzben 1064 frt 45 krt.
követelésben 332 frt — krt.
Ingatlan és ingókban . . . 1843 frt 07 krt.

Összesen 5308 frt 42 krt.

Az egylet a mult évben is összes erejét a tanmhely fenntartására s fejlesztésére fordította.

Van a tanmhelynek Udvarhelymegyéből 12 s kiskitküllömegyéből 2 összesen 14 növendéke. Nemzetiségi szerint magyar 12 szász 2. Egész ösztöndíjt élvez 10, fél ösztöndíjt 2, segélyt nem kap 2.

A növendékek oktatását nyerne az elméleti és gyakorlati szövegészetből, női kézi munkából s félévtől kezdve a női szabászatból is. A főszly az oktatásnál arra van fektetve, hogy a tanulókat gyakorlatilag is érvényesíthessék kiűn az életben.

A tanmhely részére vétetett 2 drb. szörvészék most már 9 drb. szörvészéknél dolgoznak a növendékek. Fonal vásároltatott 165 frt 61 krra. Másnemű felszerelésre fordított 77 frt 43 krt.

Feldolgoztatt 76 kiló 66 deka fonat. Ebből 160 frt értékű különbféleszötemények készíttetek.

A növendékek egészségi állapota néhány könnyebb betegség esetét leszámítva általában kielégítő volt. Dr. Jankovich Pál orvos a mult évben is minden díj nélkül volt szives gyógykezelni.

Köszönet érte.

Nem hagyhatom említés nélkül azon dicsőretek buzgalmat sem, melyet a felügyelő bizottság a szövottanmhely érdekében kifejtett s különösen ennek elnöke báró Gamerra Gusztáv.

Hálás köszönet érte.

Ezekben kívántam az egylet mult évi működéséről rövid vonásokban számot adni.

Tisztelettel kérem a t. közgyűlést, méltóztatásik jelentésemet tudomásul venni.

E nagy gondnal szerkesztett és az egylet munkálkodásáról hű képet adó titkári je-

lentés tudomásul vétetett, a zárszámadás, valamint a költségvetés megvizsgálatván elfogadtattott.

A kereskedelemügyi miniszternek az állam segélyét az Emkének 120 frt, és a székely-művelődési egyletnek 100 frt segélyért köszönet szavaztatott.

Sztényi József kir. iparfelügyelő bemutatja Csorba Samu brassói és Halmágyi Viktor mvásárhelyi kereskedőket, kik a kormány részéről vannak megbízva a háziipar-czikkek bevásárlására.

A szövőiskola igazgatójává Barabás József választott meg.

A f. bizottság tagjai; az állam részéről br. Gamerra Gusztáv, a megye részéről br. Kemény Béla, az Emke részéről Pap János s az egylet részéről Raffay Károly, Pap Ödön Mihály Dénes, és póttag Barabás András lettek.

Választatott még 20 választmányi s 3 számvevőbizottsági tag.

Az egylet elnökének ujabbban a már annyi kitűnő érdemet szerzett Dániel Gábor főispán lett egyhangulag megválasztva, alelnököknek pedig a vármegye erélyes alispánja dr. Török Albert és a közigyűlésben buzgó résztvevő Pap János. Titkár-pénztárnok Barabás József.

Ily tisztviselői kar vezetése mellett az egylet teljes felvirágzásához a legszebb reményeket fűzzük. Csak előre! A székely nép hála lája kiséri munkásságukat.

Este 76 terített bankett volt. A hangulatot szellemes pohárköszöntők és cigányzene fűszerezte. A kik ott voltak, egy kedves este benyomásával s nemzetünk felvirágzásának hitével távoztak el.

II.

Székely Udvarhely február 22.

A székely-egyleti első takarékpénztár, ez a szépen virágzó és szilárd hitelű pénzügyintézet ma tartotta meg közgyűlést.

Ugyon Gábor ig. elnök, ki csupán ezért jött haza Budapestre, s még ma az első vattal visszautazott, pontban tíz órakor nyitotta meg. Jelen volt 35 részvényes 322 szavazattal, képviselő volt egy sz. kereszturi fiók, mint a parajdi iroda.

Ig. elnök által előterjesztett igazgatósági jelentésből kiemelendőnek tartom, hogy a intézet a mult évi üzlettel sikeresen fejezte be Forgalmát, betéte, nyeresége emelkedett. Összes forgalma 13,542,213,26 frt, betét tőkéje 636,665,49 frt, tartalékalapja 28,353,25 frt, nyersjövedelme 110,447,37 frt. Tiszta nyeresége 15,232,95 frt volt.

A tiszta nyereségnek következő felosztását javasolja:

1., 10 százaléka tartalék alapra tőkésítessék.

2., 2000 frttal szerveztessék egy külön tartalék alap, melynek az legyen a rendeltetése, hogy esetleg rossz esztendőben is az osztalék jelenlegi magasságában fenntartassék, ha ez eset nem áll elő, növeltessek a részvénytőke magasságát, s akkor a mostani 50 frtos részvények 100 frtosokkal cseréltesse-nek ki.

3. A székely-vasut részvényei és az intézeti ház értékeiből 300—300 frt leirassék.

4. Jótékony célra a következő összegek adassanak: a) a székely nemzeti múzeum építési költségeinek fedezésére 100 frt. b) a sz. udvarhelyi főreáliskola, rom. kath., ev. ref. és a sz. kereszturi unitár. középiskolák 1—1 növendékének megjutalmazására 25—25 frt. c) ref és kath. leányiskoláknak 20—20 frt. d) az iparos önképző és betegsegélyező egy-lés részére 20 frt., e) az iparos iskola részére 20 frt., f) a sz. kereszturi szűk iskolának 20 frt. g) a sz. kereszturi rom. kath., ev. ref. és unitárius népiskoláknak 15—10 frt., h) a parajdi

AZ „ELLENZÉK TÁRCZÁJA“.

1891. Február 25.

Az a leány.

Angolból fordította: Amica.

IV.

(Folytatás.)

(13)

Mi alatt a leány a rózsákat tűzi fel, gondolatuk egy pontból indult ki és nagyon különböző irányba megy. A Diké nem szárnyal messzire, az előtte levő Hébe szert viruló gyermek arcáról egy másik bájós, fön-ségesen szelid szép arcra tér, de minután az első előtte van, figyelmének sokkal nagyobb részét veszi igénybe mint a másinak csupán csak az emléke.

Azon tűnődik, ha vajjon teljesen megbocsáthatatlan vétség volna e, ha hirtelen rózsától egytől a köblére ölelné — ekkor a leány megszólal, s világos, hogy az ő gondolatai nem tértek ez érzelmesség terére.

— Még nem mondta meg, hogy mit kíván?

Serrel kínáljam meg?

Mi haszna volna egy ilyen leányra a kimondhatatlan édes vágyódás olvadó tekintetével nézni.

Oh — modá mosolygva — maga sert iszik?

Nem én. De maga mit szeret? Én a le-monádét szeretem magyarázza a leány.

Lehet e ennél valami neveltségesebben bosszantó? Dik azon gondolkodik hogy nem volna e jó sohajtani és felkiáltani:

„Oh boldog boldog limonádé!“ De el-határozza, hogy az nem használna semmit, s valami ostoba érzéssel megjegyzéssel vissza-utasítja a sört, s végre közeledve távozik.

Ugy tetszik előtte, hogy mind azon leányok között kikkel életében találkozott, ez a legkülönösebb és egyuttal a legérdekesebb. Milyen pompás változat a Westrayi leányok soha meg nem szűnő vihogása és: „Oh Ffolliott ur, hogy képes!“ — felkiáltása után!

Midőn egy pár órával későbbben néhány lawn-tennis játék után, a Robinsonok kert-jében ő és a többi játszók és nézők, pihenni lútltek, s a szokásos langyos teát itták és beszélgettek, Dik ugyancsak hegyezte a fü-leit, midőn azt kezdetézik tőle, hogy:

— Találkoztok már valaha a mi rend-kivüli kaliforniai leányunkkal?

Ffolliott ur nem tudja. Vajjon találko-zott? — A harmadik Robinson kisasszony megjegyzi magának, hogy teaöz kanálát sok-kal gondosabban billegeti a csészéje szélén, mint a hogy egy elfogulatlan lélek te-hetné.

— Mit — kiáltja egy másik — nem ismeri azt a leányt, aki azt mondja: „Jő-jenek hát na!“ és elviszi a fiatal embereket óráktig tartó kirándulásokra a csolnájában, s az őa erdők dalaival igézi el őket.

Általános nevetés következik.

— Oh, de te azt mondtad, hogy „Ka-liforniai!“ Te összezavarod Ausztráliával — nem, Uj Zeélanddal! — szolt közbe egy másik.

— Én azt gondolom, hogy amerikai — válaszolja egy harmadik.

— Lehet. — ott vannak csolnakázható folyók!

— Képzeldék a Nagy Szent Lőrinczi Lorelyt, vagy a Mississipi habléányt!

Ez mind nagyon érdekes Ffolliott Dik előtt — a beszélők talán nem tudják, hogy mennyire érdekes.

Az a mi csolnakkal Algernonnal is az előtt — mondja egy nagyon szerény

arcu, túlságosan divatos föloldalt felhajtott tollas kalapu bakfis leányka. Egy szép hold-világos este vitte el magával csolnakázni: és most nem is szolt hozzá soha, rá se néz, úgy tesz mint ha nem is ösmerné. Vajjon miért?

Es azt hallottuk hogy Algernon azt mondta, hogy egy esztelen önhitt idióta!

A leírás, ámbár szigorú, de igazságos, s a társaság nevet rajta.

— Oh — mondja egy jó indulatu lélek, azon szándéktól, hogy a társalgást megvál-toztassa — ő a Martinikből való!

— Oh! — kiáltja egy vagy kettő, mint ha ez a tény kimagyarázna mindent.

— Oda való? Én azt gondoltam, hogy Kanadába való — mondja egy másik ártat-lanul.

— De tudjátok, én azt hiszem, hogy „Martinik“ egy felekezett jelent!

— Oh értem! Tehát Martiniai! Miféle hitvallásuk van azoknak? — Én nem vagyok egészen tisztába vele?

— Ez az egész hüne? sugja Dik, a ne-gyedek Robinson kisasszonynak.

— Ugy tndom, hogy senki sem tesz látogatást nála.

— Oh!

Mély csend.

— Szabad kérdezni, hogy miért nem? — kérdé Dik.

— Azt hiszem, hogy elég jó okból. Mama megmondaná magának, hogy miért. Nekünk nem magyarázta meg — de nem tesz látogatást nála.

Menjünk játszani?

A fiatal leányok felállanak és mint a pillangók elszélednek; de Dik nem akar ját-szani. Majd későbbben talán! Midőn a játék megkezdődött, egy barátját, ki szintén csak néző, karon csip s néhány lépéssnyire félre-vezte a szűk folyót.

— Mond meg nekem, mit akarnak ezek azzal a leánnyal?

— Miféle leánnyal?

— Hervast kisasszonnyal.

— Oh — azzal a furcsa vállalkozó szel-

lemű kis jószággal? Hiszen tudod, hogy Ro-binsonoknak mindig szokások valakiről vala-mit mondani. Annyi tény, hogy külön — határozottan az — nem adta be a derekát Champneys kisasszony előtt, és nem vállalta el egy osztálynak a tanítását az iskolában. A szegények között sok pénzt oszt szét, de azt saját maga teszi — nem Champneys ki-sasszony által; tehát nem az igazi szükségét nyihit vele — tudod, ő csak a restséget, te-gerkést és az iszákosságot segíti elő. És tu-dod ő nagyon szép —

— Igen ő szép!

— És nem akar keztyűket viselni; s mikor az öreg Brown, a halász siránkozott előtte, hogy — „adjon a szegény nyomorult-nak!“ azt mondta neki, hogy — „vén gaz-ember és csaló.“

— Tán nem! — mondja Dik.

— De igen. — Nem de egy tizenhét éves leánytól egy kissé sok? — Lehet, hogy a családjától ilyen társalgást hallott. De an-gol, azt hiszem, hogy val. hol ott kint nyu-gaton angol szülöktől származott. Aranyat mentek ásni, és azt hiszem találtak is. — Ugy látszik, hogy van pénze. De egyszer máskor egy borzasztó külsejű ember jön — hozzá; az a nagybátyja. Ennyi az egész amit ellene mondani tudnak.

— Te magad is vállalkozó szelleműnek nevezted?

— Igen — és azonfelül veszedelmes.

— Veszedelmes — az a gyermek?

— Igen. Lehet, hogy nagyon kedves, kellemes, csendes és őszinte lesz veled; de ha megelégedsz magadról és közel mégy a tengerhez, akkor...

— Te magad is vállalkozó szelleműnek nevezted?

népiskolának 10 frt., i) Bálint Gábor keleti nyelvtudósának és székely hazánkfiának 50 frt.

5. Az idei nyerevény számlára hozzák át 2034 frt 90 kr.

6. Osztalék adassék részvényenként 8 frt a mi 16 százaléknak felel meg.

E javaslatok mind elfogadottak

Ig. elnök meleg részvétellel és elismeréssel emlékeztet meg Kovács Antal mult évben elhalt aligazgatóról. Erdemei jegyzőkönyvre véteti, s helyét választás utján betölteni elhatároztattott.

A választások eredménye a következő: Bod Károly 1-ső aligazgató, Szigethi István. 2-dik aligazgató lett. Igazgatói tagok: Választottak az anyantézethez: Dezső János, dr. Kovács Mór, a sz. kereszturi fiókhoz: Mihály Dénes, Szentgyörgyi Tamás, dr. Jankovich Pál, a parajdi irodához: Valics József és Kovács Mihály. Felügyelő bizottsági tagok: Választottak: az anyantézethez Olasz Gyula, a fiókhoz Jäger F. József, az irodához Györke János.

Ugron Gábor ig. elnök fáradhatatlansága, bölcsesége és az általa nagy tappintattal választott és vezetett jellemes tisztviselők odaadó munkássága hozta létre e szép eredményt. Aldja meg őket Isten mind a két kezével!

SS.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 25.

Románok gyűlése. A holnapi román konferencia iránt széles körben nyilvánul az érdeklődés. Márma is igen sokan jöttek be vidékről, kik a gyűlésben részt kívánnak venni. A gyűlés, a mint irtuk, holnap d. e. 11 órakor kezdődik s a görög katolikus esperesi lakban, a volt román kaszinó helyiségében fog megtartani. A gyűlésen Boheczel Sándor fog elnökölni. A gyűlésre tudósítót küldünk ki s annak lefolyásáról olvasóinkat lapunk holnapi számában tájékoztatni fogjuk.

Sebes hajtás ellen szólaltunk fel már több ízben. Nem a fiakereseknek és nem is a kocsisoknak akartunk a szívéhez szólni, hanem a rendőrkapitány ur figyelmét oahajtottuk felhívni és egyszersmind kötelességére emlékeztetni. Fogantatja azonban nem volt. A sebes hajtást most is kiváló szenvedéllyel tűzik a sportkedvű kocsis urak. Tegnapelőtt két iskolás gyereket csak a gondviselés mentett meg az agyongázolástól, benn a belváros közepén. Ha a kapitányság most sem volna hajlandó intézkedni — úgy a tisztelt kocsisokat kérjük meg, hogy legyenek szivesek — tekintettel a járó kelők testi ép-ségére — lassabban hajtani.

Felolvasás lesz az önkéntes tűzoltóknap vasárnap d. u. fél 3 óráról a város-ház közgyűlési termében. Szűllő Árpád szivattyús osztályparancsnok fog felolvasni a tűzoltóknál használt vegyszerekről, a tűzoltó-gépek és egyéb eszközökről. A felolvasáson az egyleti tagok és társ egyleteken kívül a közönséget is szivesen látják.

Román hangverseny és bál. A kolozsvári román fiatalok által holnap rendezendő hangverseny, minden tekintetben nagyon érdekesnek ígérkezik. A közreműködők mind olyan kipróbált művészi erők, a kik művészi játékkal valódi élvezetet tudnak nyújtani. A hangversenyben részt fognak venni: Florián Helén k. a. a székely-udvari helyi törvényszéki elnök bájos lánya, ki mint a pesti zeneconservatorium végzett növendéke, a hírneves zene-compositör Liszt F. által kitüntetésben részesült; Anca Marici k. a. Dezső; Lup Cornelia kisasszony Szamosújvárról; Florián János, pesti m. kir. államvasuti osztály mérnök és a román fiatalok énekara. A program különben a következő: 1. Carada E. »Cántece ostășiene, zenéjét szerző Flechténmacher A. Quartet alkalmazva Oberti J. B.-től, éneklő a fiatalok énekara. 2. Chopin: »Grand Polonaise« Es dr. op. 22., zongorán játsza Florián Helén kisasszony a kolozsvári katonai zenekar kísérete mellett. 3. Szavallás, Lup Cornelia kisasszony által. 4. Liszt F.: »Oh quand je dors«, éneklő Anca Marici kisasszony, zongorán kíséri Oberti J. B. 5. Berioth: »IX hangversenye«, hegedűn játsza Florián J. zongorán kíséri Florián Helén k. a. 6. »Luna suride«: románca, Quartet alkalmazva Oberti J. B. által, éneklő a fiatalok énekara. 7. Liszt: »XIV-ik magyar Rhapsodiája«, zongorán játsza Florián Helén kisasszony. Kapcsolatban ezzel egyik rendező felkért annak kijelentése hogy a hangverseny és bál semmi összefüggésben nincs a holnapi konferenciával, mert már a mult év november havában meglett határozva a bál napja.

A gazdák figyelmébe. Kolozsvár tanácsa értesíti a gazdaközönséget, hogy a m. kir. deési méntelepről folyó évi március hó 1-ső napján a kolozsvári állomásra hét mén fog átküldetni, melyekkel a fedeztetés ugyanazon hónap 2-ik napján kezdetik meg. A fizetési díjak az eddigiek maradnak; a fedeztetések a város által e célra a város-majornak (Kolozsvárt, hídlevi Király-utczában 18 a szám alatt) épített új ménlőistálló telkén eszközöltetnek.

A színház köréből. Holnap »A vasgyáros«, pénteken pedig Sullivan szép zenéjű operetteje: »A gardista« adatik. Szombat »Othello« és vasárnapra »Liliumi« van.

nak kitűzve. Hétfőn lesz Erkel dalművének, a »Névtelen hősök«-nek harmadik előadása.

Meghívó. A kolozsvári Ferencz József tud. egyet. joghallgatók segélyegylete folyó hó 26-án csütörtökön este 6 órakor az 1-ső számú tanteremben közgyűlést tart, melyre a tagok minél számosabban megjelenieni kértnek. Tárgy: félelvi beszámolója. Alelnök s két választmányi tag választása. Indítványok. Kolozsvárt 1891. Február e. i. elnök! Molnár Jenő s. e. titkár.

Koresolya-estély volt tegnap a sétatéri jegen este 5 óráról 8 óráig villanyfény és tűzoltó-zene mellett. A jégmező kitűnően volt előkészítve, tükörsima volt. Közönség elegendő számban vett részt. A villanylámpák egyenletes szép világosságot árasztottak a tón és tő körül, a miért elismeréssel adózik az egyet., a közönség az ügybuzgó pénztárnok Bartha Gergelynek, a ki szakértelmével, előszeretettel s fáradhatatlan utánjárassal igazítja a villanyos masina vezetékeket és lámpák sorát.

Nyarálók a gyalui havasokban. A gyalui havasokban létesítendő nyarálók és egyéb klimatikus gyógytelepek felállítására ügyben a földm. miniszter javaslatára hivat fel Somkerekéi Gusztáv gyalui m. k. főerdész. A főerdész e felhívás folytán egy 22 pontból álló tervezetet készített, melyet közelebről fog felsőbb helyre felterjeszteni s így minden valószínűség szerint a gyalui klimatikus gyógytelepek gyakorlati terve, még a tavaszi időkben, tehát a legalkalmasabb hónapokban a közönség tudomására jut

Farkas les. Fiatal puskásokból alakultak Kolozsmonostoron vadásztársaságok, melyek csaknem minden nap kivonulnak farkast lesni. Az eredményről időig csak a monostori gazdákól hallani, a kik eltűnt háziorz komondoraik miatt panaszkodnak.

Ugron Gábor felolvasása. A kecskeméti 48-as kör a saját könyvtára javára február 28-án táncestetélyt rendez. A táncestetélyt megelőzőleg Ugron Gábor orsz. képviselő felolvasást tart, mely az estélynek kiváló érdekességet kölcsönöz.

Reform a női ruhában. A londoni »National Dress Society« népes gyűlést tartott abból a célból, hogy korszerű reformokat hozzanak be a női ruha szabásában. Mindenek előtt a fűzőt kifogásolják, mint olyat a mi egészen tiltott. Azután a kivágott derekat, a melynek viselete illetlen. Célseztílen tartják a szoknyát is, a mely folytonos érintkezésben van a porral, piszokkal s melynek célseztílen szabása akadályozza a szabad mozgást, előidézi a baleseteket s egy csomó szövet ellentállását gördíti elé, úgy hogy 50 százalékkal nagyobb erőt kell a nő kifejten, mint a nadrágban járó férfi, hogy ez akadályt lektűzje. A gyűlés egyelőre bő ránczokkal ellátott »osztott szoknya« viseletében állapodott meg, mely hasonlít a magyar paraszti viselethez. Továbbá eltűntek a fűző és a kivágott derek.

Az aradi emkebál jövedelméből Hauser Károlyné ezredesné ifj. Kristófy Jánosnak, az Emke ottani választmány pénztárnokának 685 forintot adott át. Ez összeg a végleges számadások elkészítése után még szaporodni fog, máris oly eredmény azonban, melyhez csak gratulálni lehet a nagybuzgalmu bálbizottsági elnöknek ép úgy, mint az Emke-nek.

A csikmegyi gazdasági egyesület. Csik-Szeredán egy minta kerteszetet rendezett be, melynek célja a megyében a kerteszetet minden irányban fejleszteni, a kerteszi falkolák kezelésére helyes gyakorlati irányt nyújtani, helyben termelt gazdasági, vetemény és virágmagvakkal, valamint gyümölcsökkel és egyéb kerteszeti cikkekkel a gazdaközönséget jutányos árban ellátni. A kerteszet működését 1889-ben kezdette meg s már is terjedelmes árjegyzéket bocsátott ki.

A siketnémetek intézetének Valentini Adolf helybeli gyógyszerész a siketnémetek részére 1890-ik évben kiszolgáltatók gyógyszerkezeletét 4 frt. 19 kr. követelést az intézet javára engedett át mely adományát az intézet felügyelő bizottsága a nemes szívtől adakozónak hálás köszönetét nyilvánítja.

Márczius tizenötödikének emlékét tudvalevőleg a idén is megüli a két egyetem ifjúsága. Az ünnepegy ismét két helyen lesz, a központi egyetem előtt és a Petőfi-téren. A tudomány- és műgyegetmi olvasókör bizottsága e tárgyban e hó 26-án ülést tart. Ezen az ülésen fogják kijelölni az ünnepi szónokokat is. A végleges megválasztás, valamint a program összeállítása végett márczius 1-én délelőtt tizenegy órakor általános ifjúsági gyűlés lesz a központi egyetemen.

Udvari ebéd. Hétfőn este hat órakor a királyi várakban udvari ebéd volt, melyen az idén először a királynő is részt vett. A 42 terített ebéd a nagy fehértérben volt és 6 Felső-geik az ebédvégéztével a kék-térben hosszabb ideig cserelget tartottak. A hölgyek estéli öltözköztetésben jelentek meg.

Bismarck becsületbiróság előtt. A »Figaro«-nak azt sürögnyik Párisból, hogy — Bismarck herceget katonai becsületbiróság elé fogják állítani. — Emlékeztetni fogják, hogy német katonáknak felsőbb engedelm nélkül nyilvánosságra hozniok sem-

mit sem szabad. A büntetés csak erkölcsi lesz, ellenben ama lapokat, melyeket ő inspirálni szokott, üldözni és megbüntetni fogják.

Fogadás az udvarnál. Az e hó 26-án tartandó fogadás az udvarnál, a melyre a magyar arisztokráciának összes Budapesti időző tagjai el készülnek menni, az uralkodóház tagjainak nagy számban való megjelenése által fog kitűnni. Az ünnepegyen — mint halljuk — jelen lesznek Ferencz Ferdinánd, Albrecht, Vilmos, Frigyes főherczegek, Izabella főherczegnő, Klotild főherczegnő, Mária Dorottya főherczegnő és József Ágost főherczeg.

Orth János sorsa. A »Patria Italiana« című olasz lap azt jelenti, hogy november 3-án Valparaisótól 8 fokkal délre, egy angol vitorlás hajó, egy osztrák-magyar kereskedelmi lobogó alatt vitorlázó más hajót szölitött meg, a mely nem nevezte meg magát, csupán annyit felelt, hogy a hajón semmi baj sincs. Az angol kapitány azt állítja, hogy Orth János »Szent-Margit«-ja volt ez a szemhatáron feltűnt hajó. A hirt tudaták a »Szent Margit« másodkapitányának feleségével, a ki Fiume mellett egy kis helységben lakik.

Gyászhir. Özv. nagyváradi Baranyai Sándorné, született szirmai Szirmay Zsuzsánna folyó év és hó 22-én d. e. 9 órakor élete 80-ik évében szívészélhűdés következtében elhunyt Gírókután.

A zágrábi érsek temetése mint Zágrábról távirják tegnap óriási részvétel mellett folyt le, jelen voltak: a királyi Felsőge képviselőiben gr. Paar főhadsegéd, gr. Josipovics és gr. Bethlen miniszterek s az ország összes miniszterei. A gyászmenet élén Posilovics zeng-i püspök haladt, a gyászisten-tiszteletet Gasparics püspök végezte.

A berlini főpolgármester balesete. Berlinből távirtozzák Forckenbech reichstagi képviselőt és Berlin főpolgármesterét, midőn hétfőn este a városházatól gyalog haza ment, egy gyorsan robogó vadászkocsi megragadta, megsebzte és földre lökte. A főpolgármestert vőrtől boritva a legközelebb őrségre szállították, a hol az első ápolásban részesült. A bal szem fölött jelentékeny sérülést szenvedett. Maga a szem sérletlen. Forckenbecket, eszméletlenségéből fölécsudva lakására vitték, hol sebláza esett. A hatvan éves férfi erős szervezete dacol a komoly helyzettel. A házi orvos reméli, hogy egy hét múlva visszazadhatja hivatalos ideendőnek. A megsérült a baleset helyét, idejét és körülményeit illetőleg minden emlékeztét elveszté.

A Koch-féle szer ára. A »Berliner Politische Nachrichten« szerint a közoktatásiügyi miniszter rendeletet intézett a tartományi elnökhöz, melyel a Koch-féle gyógygyermek (Tuberculinum Kochii) a gyógygyermekszertárakban való elárusítását szabályozza. Ez intézkedés értelmében a gyógygyermekszerek kötelesek a szert, ha hat hónapon belül el nem adják, dr. Libbertzneck Berlinbe küldeni, a mikor is a régi szert díjtalanul cserélik ki ujjal. A szer ára: egy köbcm. 6 márka, 5 köbcm. 25 márka.

A büdzentimihályi rabló-gyilkosság. Ama gyilkosok bűnperében, kik mult évi május 17-én az öreg Dogály Gusztávot, Korniss Ferencz volt törvényszéki elnök nagybátyját kegyetlenül meggyilkolták, hogy aztán kirabolják, tegnap kezdték meg Nyir-egyházán a végtárgyalást. A vádhatározat részletesen leírja a véres esetet; elmondja, hogy május 17-én este két áleázott férfi hatolt be, a Korniss törvényszéki elnök házába. A cselédke a kastélytól 50 lépéssnyire levő melléképületbe vonultak volt vissza, az öreg Dogály beteg feküdt és a Korniss házaspár kártyázással szórakozott. Egyszerre két félig parasztos kinézésű alarcos egyén lépett be a szobába és nyers hangon pénzt követelt. Korniss előbb 100 frtot, majd egy pénztárczát adott nekik, de ők 15,000 frtot követeltek és az egyik, kezén fogva a halálra ijedt Kornissné, kényszeríté hogy az öreg urhoz vezesse őket. A másik utközben még kikutatta a butorokat és egy ezer forinttal telt tárczát magához vett, Kornissra pedig rázárta az ajtót. A 83 éves agastyán szobájába érve, az egyik rabló lábánál fogva kirángozgálta az agy-
bél és revolverrel a kezükben kényszerítették, hogy adja át a szobájában levő vasláda kulcsát, s mivel ez nem engedelmességet és a láda sem engedett kinyitási kísérleteknek, go-lyót röpítették agyának, de észrevén, hogy ez alatt Kornissné kilopozott a szobából, megjétek hogy elfogatnak és megugrottak. A megindított vizsgálat eredményei alapján Sóvágó János, Tásók András és Molnár fognak mint közvetlen tettesek és büntársak szerepelni Sóvágóné, Varga Gáborné és Farkas Dániel bűnpártolás miatt hallgattatnak ki. A vádat Lázár ügyész képviseli. Védők dr. Fried Vilmos budapesti, dr. Jánosy Sándor és dr. Edelstein Aladár nyiregyházi ügyvédek. A végtárgyalás tegnap esti napján mindenekelőtt a vádlottakat hallgatták kikik konokul tagadják a tett elkövetését. Holnap Korniss Ferencz és nejeének kihallgatására kerül a sor.

Czartoryszky Zsigmond tyuk-szem orvos, kinek lapunk mai számában látható hirdetése e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét, a szegényeket minden díj nélkül szabadjára meg tyukszem bajaiktól és pedig minden péntek napon reggeli 8—12-ig és délután 2—5 óráig.

Fagy a Szaharán. Az idei kemény tél még a Szaharán is szokatlan időjárást okozott. Tugurtól keletre a Szahara sivatagon januárban husz napig fagyott. A hőmérő — 5 fok Celsiusra szállott alá. Az álló vizek egy centiméter vastagságu jégpánczéllal voltak boritva. Február elején tartós esőzés volt, a mi a hideget enyhítette.

Amazón elszállásáról. kik velünk kívánnak megjelenni az értekezleten, mi aló-
írottak gondoskodunk. Bővebb felvilágosításal — kívánatra — bárkinek szolgálunk.

Amazón elszállásáról. kik velünk kívánnak megjelenni az értekezleten, mi aló-
írottak gondoskodunk. Bővebb felvilágosításal — kívánatra — bárkinek szolgálunk.

Amazón elszállásáról. kik velünk kívánnak megjelenni az értekezleten, mi aló-
írottak gondoskodunk. Bővebb felvilágosításal — kívánatra — bárkinek szolgálunk.

Hamar jutni Szibériába. Egy fiatal német, ki az oldenburgi Goldenstedt-ből való, azért ment az orosz fővárosba, hogy ott valami alkalmazást találjon. Egyik este egy sörházban vacsorált a beszélgetés közben elég meggondolatlan volt a czáról is szólni még pedig nem azon a hangon, mely a minden oroszok czárját illeti. Másnap a fiatal embert rendőrség elé idézték, a honnan nem is »szabadult el, hanem szépen eltiltették Szibériába. Csak annyit engedtek meg neki, hogy táviratot küldhetett Goldenstedtbe atyjához s aztán neki indult a nagy utnak, Szibéria felé. Mikor apja Müller evangélikus lelkész megkapta a táviratot, azonnal Berlinbe sietett, ahol sikerült neki a berlini orosz nagy-követséghez jutni s innen ajánló levelet kapni Pétervárra. Ment tehát Pétervárra, hol a német követség közbejárására csakugyan kieszakoztatta a kegyelmet. Hanem a tit már elvitték a transzporthal. De az atya elhatározta, hogy utána megy, miután a táviratozra semmi válasz nem jött. Vasuton, szánon utazott utánna csikorgó hidegbe és végre szerencsén utól is érte Szibéria határáján a szomorú karavánt, fiát kiszabadította. Az utazás oda és vissza hat hétig tartott. A lelkész és fia most már otthon van.

A londoni asszonygyilkosság büntényéről vádolt Sadder Tamás ellen mind több terhelő körülmény merül fel. Mint Londonból sürögnyik, a tegnapi tárgyalás folyamán Campbell matróz kijelenté, hogy ő péntek délelőtt Sadderlőt nagy amerikai kését vett egy shillingen. Minthogy a kés pengéje ragadós volt, megmosta, mitől a víz vöröses színt nyert. Midőn másnap az asszonygyilkosságról értezték, a kését egy zsiárusnak adta el. A zsiárus megvallotta, hogy ő a kését megköszörlötte, mert éle tompá volt és a konyhán használták. Midőn a kését vételre ajánlották neki, megjegyezte: »Hiszen ez olyan, mintha a hasmensző Jack kése volna!« A törvényszéki orvos véleménye is az, hogy a gyilkosság nem nagyon éles késsel történt. Az is valószínű, hogy a gyilkos nem birt elegendő erővel, amiből arra következtetnek hogy a tettes részeg volt.

A szerkesztő postája.

»Az igazság érdekében« fordul hozzánk Zoványi Jenő kolozsvári segédlelkész ur s helyet kér az Ellen-zékben egy polemikus közleménynek a nagyenyedi Kőzérdek ellen. Ismeretlen előttünk az az ok, mely Zoványi urat ezen lépésre bírhatta. Mert nekünk sem Zoványi urhoz, sem polemikához nincs közünk. Igaz, hogy tegnap a Kőzérdek nyomán közöltünk egy hírt bizonyos Z J s lelkész urnak egy leveléről, mely magát igen csúnyán viseli Vizáknán s ugyanakkor azt a kuriozumot is átvettük a Kőzérdekből, hogy ez az egyenlőség előbb zsidó volt, később katolikus lett s most kalvinista pap. Ilyen formán egy tünhetik föl mintha — méltányossági tekintetből — kötelességünk lenne ezt a polemikát közléstenni. De ez csak látszat. A való az, hogy beküldött iratában Zoványi ur nem »az igazságot« védelmezi, pedig annak érdekében« fordul hozzánk hanem támadja a Kőzérdeket és annak cziklikóját. Támadja pedig ilyen neveletlen hangon: a »legarczátlanabb rágalmat; rosakaratulag elferdít; koholmány és ráfogás; orviamádás; tisztá hazugság.« Ilyen utszóli hangot nem tűr meg a mi lapunk; az igazság földerítésében pedig épen nem szükséges a támadás. Am, ha csak a védekezésre szorított volna Zoványi ur; ha tárgyias marad s a dolog érdemét igyekszik vala megvilágítani, bizonyára kapott volna helyet az Ellen-zékben. — Szerkesztő

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, csütörtök febr. 26. án.
Bérlet 134. szám

A VASGYÁROS.

Dráma, Öhent Györgytől.

Kezdete 7 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás a végzett gazdaszokhoz.

Budapest, a »Közletken« (ülőit 25. sz. Bujánovics Sándor elnökelete alatt folyó évi május hó 6—8 napján gazdaszati kongresszus lesz. Ezen értekezletnek célja, az hogy a gazdaszitek állapotán oly változások történjenek, melyek a földbirtokosokat a végzett gazdaszok felől más véleményre hozzák. Erre nézve kívánatos, hogy a kongresszuson minél több gazda hozzászóljon a tárghyhoz, kíváncsion és indítványozzon. Kívánhatják például, hogy a törvény által szabályoztatassék a gazdaszitek qualificatiója, kinevezése, végkielégítése stb. Indítványozhatjuk a gazdasziti nyugdíj egyestlet megalakulását stb. Ez utóbira nézve kérjük a földbirtokosok támogatását!

Mi, a budapesti m. kir. állatorvosi akadémia gazdaszallgatói testületileg kíváncsion résztvenni az értekezleten s mindnyájunk érdekéből óhajtuk, miszerint egy végzett gazdasz se mulassza el a kínálkozó alkalmat felhasználni arra nézve, hogy »azt, a mi mindnyájunk kívánsága, valóságga legyen.

Vegyük mindnyájan részt a gazdaszati kongresszuson!

Mindazon végzett gazdaszok, kik az értekezleten velünk kíváncsion megjelenni, 1 forint részvételi díj befizetésével a foglalkozás nélküli tőkék és a kamatláb lefelé gravitál. Londonban visszafizeti arany-adósságát Franciaországnak a nélkül, hogy ez az angol bank helyzetét alternálád és a nyár folyamán a világ talán megéri azt a soha nem tapasztalt jelenséget, hogy a kamatláb Londonban 2 százalékon alá süllyed. Ily momentum bizonyára eléggé csábító, hogy Ausztria-Magyarország végre hozzá lásson azon nagy műhöz, mely hivatva van pénzügyeinek szerencsés rendezését betölteni és tartóssá tenni.

Az utóbbi hét tényleg ismét nagyobb mozgalmat idézett elő a valuta-piacon. Hírek kelnek és szárnyalnak a valuta szabályozásáról és bár az osztrák parlament fel van osztalva, némely körökben mégis úgy beszélnek e műveletről, mintha már a legközelebbi időben végrehajthatnék. E hírek befolyása alatt emelkednek az aranyvaluta árai, a mi nem épen kellemetlen, mert minden krajczár, mely-lyel az arany-valuta emelkedik, növeli a gab-nakivitel chanceait.

Az export, ott a hol van még mit exportálni, maholnap sürögőse fog válni, mert a hólepel olvad, nem sokára kikelnek az új vetések, új termés fog érni és a régi készleteket értékesíteni kell. A legközelebbi hónap mindenesetre megfogja élni kiteni a gab-nakivitel és ennek a valuta megfeszülése mindenesetre előnyére fog válni.

Részben azért is emelkedtek a valuta-árak, mivel a pénzügyminiszter arany beszerzéseket eszközöl és a monarchia másik felében is valuta szükségletek jelentkeztek. Ily vételek azonban komoly jelentőséggel nem bírnak és legkevésbé vezethetők vissza valuta szabályozási szándékokra. Azaz hogy a szándék megvan, csak hogy a pénzügyminiszterek az alkalmat még mindig nem látják elérkezettnek, főleg az ezüst-piac bizonytalan helyzetete miatt.

Nem adjuk azonban fel a reményt, hogy még a folyó évben elhatározó lépés fog történni e nagyszabású műveletre nézve és leg-alább tustünk az ugynevezett előkészítés stádiumán.

LEGUJABB.

(Az »Ellenzék« eredeti távirata.)

Belgrád, febr. 25.

A radikális pártközlönyök mai számuk élén közlik a radikális klub határozatát, mely szerint Dragisa Stanjevic alkotmányosságára való ígátás miatt a klubból az összes szavazatokkal egy ellenében kizárattott.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadaplattaladonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

TAVASZI ÉRTESÍTŐ!

Van szerencsém a nagyjéremű közönség s a nagyon becsült s tisztelt nevűm szives tudomására jut tati, miszerint ez idénre, úgy mint a megelőző évben is, a legkiválóbb Párisi újdonságaim és különleges-ségaim nagy választékban

megérkeztek.

Egyszersmind ajánlom szabászati műermemet melyet a jelen kornak megfelelőleg kibővítté rendeztem be, s vezetésével egy teljesen szakképzett szabász biztm meg, ki a külföld és a főváros első rendű divattermeiben huzamosabb ideig ily minőségben működött.

A megrendelendő ruhadarabok készítése és iz-lésteljes összeállítása a fővárosban készült ruhadarabokkal versenyezhetnek.

Vidiki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek, a ruhák megrendelésénél egy jól álló derék és az alj elő hosszmeretének beküldése kéri.

Külön próba és mértékvételre terem, az üzlettel kapcsolatban.

Kész szolgálattal

MERZASGERŐ,

női divat rakatáros,

Kolozsvárt, főér 12 szám.

Regale

kártalanítási könyvényeket, valamint ilyenekre szóló és két évi kamatszervénnyel ellátott utalványokat

a hiv. úrfolyam alapján a

legmagasabb árban fizetem.

Együttal bátor vagyok figyelmeztetni hogy az 1891-ik év folyamában a forgalom-ban levő

5 százalékos magy. papir járadék könyvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül bevil-tásra.

Ennek esedékessége után, csupán a szel-vényutalványok benyújtása ellenében, új szel-vény-ívek fognak kiadati, melyeknek beszer-zését készséggel közvetitem.

FOLLY VICTOR,

Kolozsvárt,

H i r d e t é s e k.

Sz. 1097—1891.

213. (1—3)

a. i.

Pályázati hirdetmény.

A Csik-vármegyében Csik-Szereda székhelyvel rendszerített, s lemondás folytán üresedésbe jött megyei állatörvosi állásra ezzel pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t.-cz. 133 §. értelmében felszerelendő folyamodványaikat

1891. évi márczius hó 31-ig

hozzám nyújtsák be.

Az állás 400 frt évi rendes fizetéssel és 200 frt uti állány élvezetével van egybekötve.

Csik-Szereda, 1891. évi február hó 21-én.

BECZE ANTAL,
alispán.

Öltönynek való szövetek.

PERUVIEN és DOSKING

a magas Clerus számára.

Szabályszerűen előírt szövetek

hivatalkók, veteránok, tisztek, tornászok és livrés cselédek számára.

Legfinomabb szövetek

billárd- és más játszó-asztalok részére, ezen kívül vízmentes

VADÁSZÖLTÖZÉKNEK.

Utazó plaidek 4—12 forinttól kezdve

a legkíméletesebb és legtartósabb szövetekből.

STIKAROVSKY JÁNOS

gyári raktár BRÜNNEN.

Minták bérmentve. Minta-kártyák a szabó mester uraknak bérmentetlenül. Utánvételi küldemények 10 frton felül bérmentve.

Állandó posztóraktárom értéke meghaladja a 200,000 frtot, s így magától értetődik, hogy egy ily nagy világhíreznél sok szövet maradték marad, mit kénytelen vagyok az előállítás összességével jóval olcsóbban elvezetni. Minden józan gondolkodású ember beláthatja, hogy ily kis maradványokból minta nem küldhető, mert néhány száz minta-darabok megrendelése által ezen maradványokból sem maradna és ezek szerint valószínűs szédülés, ha posztó-czések maradvány-mintákat birtokolnak és ily esetekben minta darabok magáról a végtől és nem maradványokból vannak levágva és az ilyen eljárás csúnya könnyen érthető.

Oly maradványok, melyek nem tetszenek, kicserélhetnek, vagy a pénz visszaadatik. Levelezések német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven elfogadhatók. 148. (6—24)

CZARTORYJSKY ZSIGMOND

LEGKEDVELTEBB S HIRNEVES SPECZIALISTA

VARSÓBÓL (LENGYELORSZÁG)

keresztül utaztában rövid ideig itt tartózkodik s bátorodik a n. é. közönséggel tudatni, miszerint hosszú éveken át tartó gyakorlat után sikerült neki a legöregebb és legelterjedtebb

tyukszem, fagydaganat, szemölcs és lenyomásokat,

valamint benőtt körmöket, kivágás, kiégetés vagy vérzés nélkül, csak a legegyszerűbb természetesen, biztosan ható módszer alkalmazásával pár perc alatt biztosíték mellett gyökeresen, a legkisebb fájdalom nélkül eltávolítani.

Miután ezen találmánya az orvosi kollegium által, mint legjobb szer elismertetvén, s Amerika, Angol-, Francia-, Orosz-, valamint Magyarországon a közönség részéről barátságos elismerésben részesül, reméli, hogy ezen megelégedést itt is kiérdemli.

Elismerő levelek nemcsak Európa legtekintélyesebb orvosai s egyetemi tanárai által, hanem budapesti tanárok és orvosok által kiállítva, u. m.: dr. Petrik Ottó, dr. Holló L., dr. Günther A., dr. Kosztka Emil, m. kir. honvéd huszár-ezredorvos, dr. Korda Kálmán kórházi igazgató, dr. Munk Béla, dr. Petz Lajos, kórházi igazgató, dr. Knopp Ferd., országos gyógyintézeti főorvos, dr. Gottschalk Ferencz, városi főorvos Eszéken, dr. Lobmayer Antal egyetemi tanár és m. kir. közegészségi tanácsos Zágrábban stb. stb., valamint számos legmeglégebb köszönő-iratok magasabb személyiségek részéről, bárkinek szíves betekintéstül rendelkezésre állanak és bizonyítják e módszer kitűnő hatását.

Rendel: d. e. 9—12-ig és d. u. 2—5-ig, Hungária-szálloda I. emelet 5—6. szám. — Kívánatra házon kívül is.

Tiszteletdíj csekély.

201. (2—x)

LEGRÉGIBB VIRÁG-ÜZLET KOLOZSVÁRTT.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

Belhidutozai virág-üzletemben

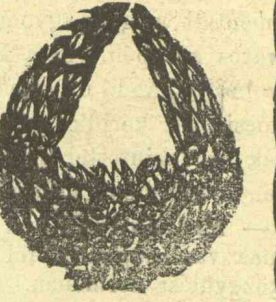
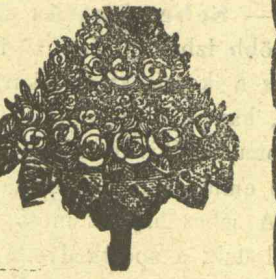
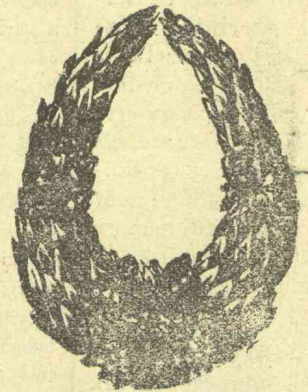
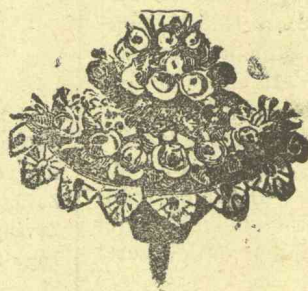
minden alkalomra Csokrok és Koszorúk és más mindennemű kiegészítetek a jelen korban ismert legfinomabb élő virágokból és szakszerűen kitűnő izléssel állítanak össze, oly olcsó áráért hogy az érte járó összeget számlálva, azt egyik fővárosi cég sem képes fölülmulni.

Menyasszonyi-, bál-, és egyéb alkalmi Csokrokhoz való Atlasz-csipke és más mindennemű tartóim nagy választékban áll, a miért virág-üzletem alig néhány lépéssnyivel távolabb van a Főtértől, de berendezve és a kiszolgáltattott munkák a legdúsabbak. — Fölkérem a n. é. közönségnek, kik még üzletem kiszolgáltatásában ismeretlenek, forduljanak hozzám bármint szakmába tartozó megrendelésekkel, biztosítom a legelkiismeretesebb és pontos kiszolgálásról; különösen a vidéki megrendelések feletti jó móddal személyes felügyeletem mellett történnek.

Szíves pártfogásukat kérve, vagyok tisztelettel: **FARKAS ANTAL,**
ma- és kereskedelmi kertész Kolozsvártt.

18. Virág-üzlet: Belhid-utca 7. szám, a Hungária épületében. (14—15)

Rózsa- és növénytelepem pedig a Feleki utca 23. sz., a vámház mellett, Tauffer Ferenc-féle kertészet helyén.

ERDELYI GYÓGYKINCSE!!!

K.-IMPÉR-RÉPÁTI

rendkívül szénsavdús és legtisztább égvényes gyógy-savanyuvíz

AZ ÉGVÉNYES SAVANYUVIZEK GYÖNGYE!

natrium bicarbonát	4.3241 gr.
littium	0.0261 "
borsavas natrium	0.1124 "
összes szénsav 2007 kc	3.9449 "
nem illó alkatermek	4.2825 "

Lányegés alkó-részek

Megbecsülhetetlen gyógyhatásu a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbajokban, a húgyszervek összes bántalmánál stb.

Páratlan oldószert! Legkíméletesebb diuretica!

Savainak szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is, bárki által folyton élvezhető.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva — igen kellemes és tartós íze, valamint a nyelvre ható éles csipőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Legégszerűsebb és legkellémesebb borvíz a savanyuvizek pezszeje!

A „répáti“ savanyuvíz, ezen természet és tisztaság — a maga nemében bizonyára ritka — ásványvíz-hínes, minden észszerű lóvónak úgy is mint élvezeti, úgy is mint gyógyítási, a belső szervek összes bántalmait ellen lelkiismerettel a legmeglehetőbb ajánlható.

Csupán egyszeri kísérlet elegendő a fenti leírtak becsületeszerű belgázolására!

A „répáti“ savanyuvíz mindig friss és teljesen mintaszertől töltésben kapható KOLOZSVÁRTT: id. J. B. MISSELBACHER ut. kereskedésében és minden nevezetesebb vendéglőben; továbbá megrendelhető saját szétküldési raktárban BRASSÓBAN.

68. (11—50) Tisztelettel a „répáti“ gyógyforrás kezelője: György József

REGALEVÁLTÁSÁG KÖTVÉNYEKET,

illetőleg

UTALVÁNYOKAT

legmagasabb áron vásárol

A KOLOZSVÁRI

KERESKEDELMI BANK.

53. (14—20)

Üzletmegszüntetés miatt általános végeladás!!!

A n. é. közönség szíves tudomására kívánom hozni, hogy üzletemet Főter gr. Teleky-ház alatt teljesen felhagyni szándékozom, mely cél elérése végett „hatósági engedély mellett“

általános Végeladást rendezek.

Hogy célomat mihamarább elérjem, az árakat a beszerzési áron alulra tettem; úgy hogy bárki szükségletét női- és férfi-ruha kelmék, díszítések, selyem- és bársony-kelmék, vászonnemű, mindenféle Chifonok, asztalneműek, creton és parchentek, zsebkendők, paplan, matrác, pokrócz, Jäger-féle alsó-ruhák, gyapju-, hárász- és selymekendők, nyakkendő, esőtartó, miderek, csipkenemű, szalag, béléseműek és sok elé nem sorolható rövidáru cikkekben eddig elő nem fordult olcsó árakban nálam szerezheti be.

Ez alkalommal felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek folyószámlájuk rendezve nincs, mielőbb kifizetni szíveskedjenek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

9. (26—50)

teljes tisztelettel

GÁMENTZY JÁNOS.

Szabott árak!!!

Készpénz fizetéssel.